

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорушцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

З чеського табору.

(X) З нагоди недалеких виборів до чеського союму закипіла завзята боротьба поміж Молодочехами а чеськими аграрниками. Сі останні ставлять в усіх селянських округах своїх кандидатів. Давнійше Narodni Listy, парафразуючи слова св. письма, писали: «Передовсім чеське державне право, а все иньше і також добробит приложити ся вам», або інакше, що окремішність і самостійність Чех є услівем економічного процвіту. Тепер чеські аграрники навпаки доказують і голосять: «Передовсім добробит, а все иньше а також чеське державне право приложити ся вам». Перший з них окликів давав привід до високопарних планів, які сягали аж до чесько-російсько-французького союзу, а другий веде до реальної праці.

Narodni Listy посуджують вже від року кн. Фридриха Шварценберга о те, що він є головним мотором чеського аграрного руху поміж селянством і тайним протектором сторонництва Ратая, Грубого і товаришів. Однак се річ певна, що родина Шварценбергів від сорок літ держить в Чехах прапор державного права. Ніюдин з чеських вельмож не пішов в тім напрямі дальше від князя Кароля Шварценберга, батька кн. Фридриха. Тоді іменно, коли др. Едвард Грегр, брат редактора «Narodni List-iv», голосив, що чеське державне право не варта і люльки тютюну, Narodni Listy нападали заезято чеську історичну шляхту як-раз задлятого, що она твердо стояла при чеським державним праві, що в льогічній послідовности наказувало усунути ся з ради державної, не висувати наперед економічних справ і т. д. Се годить ся нагадати задлятого, щоби зрозуміти — яка переміна настала в чеськім таборі за час десятилітньої переваги Молодочехів.

N. fr. Presse подала недавно вість, для неї і для німецьких лібералів вельми бажану, що правительство наперед думає вибори до чеського союму з великої власности «скоригувати». Pium desiderium! Можна однак напевно сумнівати ся, щоби правительство а особливо се правительство хотіло або навіть мусіло се робити. Оно дуже добре знає мимо всяких викрутів і перекручувань ліберальних органів, що чеська шляхта стала правительству у великій пригоді в поборюваню обструкції, отже ослабляване чеської шляхти супроти щораз зростаючого радикального руху не було би зовсім порадне. А не треба також забувати, що правительство поставило в Чехах засаду «чистих виборів», щоби між воюючими національними сторонництвами довести до роз'єму, а відтак виступити посередником до заключеня давно бажаного міжнародного мира. Всяке впливанє з гори на вибори уважало би побите сторонництво тяжкою кривдою, а правительство звязало би собі наперед руки, наколиб пішло за радою N. fr. Presse, котра вимагає від правительства прямо «наказу до голосованя». Але позаяк в чеськім союмі ні-

мецькі сторонництва так погано обійшли ся з відомою «lex Viçuou» і її умисно відкинули, кождому правительству, котре змагає до законної полагоди національного спору, буде легко заховати неутральність при виборах.

20)

Наталь Вахнянин.

Причинки

до історії рускої справи в Галичині в літах 1848—1870.

Що наш погляд на річ вірний і схожий з правдою, об сїм може посвідчити рутенсько-руський орган «Слово». Ми від початку були противні засаді висиланя жebraчих писем до Відня; от послухаймо, як на діло се задивлює ся ниньки «Слово», що ще недавно, зараз по славнім сегоріччям, другім зібраню членів «Ради рускої» не могло похвалити розуму політичного людей, повезших меморіял до гр. Гогенварта.

«Слово» пише в ступнім артікулі з 14. (26) липця 1871. р.: «Нічого не допоможуть нам Русинам адреси, пропамятні писма до ради державної, а треба нам взяти ся за працю внутрішню...» Ми дуже тішимо ся з звороту сего в погляді «Слова» на діла наші, бо бачимо, що правла боронена нами від давна, приймає ся і на поли рутенсько-руським. Нас не вряже навіть се обстанова, що «Слово» et consortes підносили в своїм часі противний голос свій проти слів віцем. Ю. Лаврівського, коли тойже дораджував Русинам, залишити високу політику, а взяти ся ревнійше за літературний розвій народу руского. Минуло кілька місяців, а «Слово» повторило слова сего достойника в цілости, запрошуючи своїх одномишленників до піддержуваня інституції Цибіків в Бучачі.

Ми пересвідчені навіть і об тім, що небавом «Слово» узнаєть дорогу політики народного сторонництва за єдиноспасенну. Сказали прецінь звісні тут послі, не підписавши внесена 30 послів, що они помирили би ся з Поляками, колиб Росія з ними помирила ся. В засаді проте не були они противні такому погодженю ся, а здержовали їх від того лишень случайні обстановини. Kommt Zeit, kommt Rath, каже німецька пословиця: отож і табір «русских» маліє з кождим днем посеред нас, а щезне зовсім, коли народне сторонництво приложити більше стараня, щоби молодіж руска шкільна не лишилася на будуче без корму духовного чисторуского, як се до сих пор бувало при 23-літніх літературних «подвигах» Матиці.

Впрочім, ми за рутенську політику не виновали ніколи виключно самих «заступників», а сказали виразно, що велика часть вини спадає на центральне правительство. Центральне правительство живило і піддержувало обіцянками антагонізм міжнародний подібно як краєві власти знову від часу до часу, через нетолеранцію приходили в поміч ширеню ся у нас теорії про «адін народ».

Понизше пояснимо сю річ ще докладнійше і ширше, і то в той спосіб, що потягнемо паралелю межі Русинами і Хорватами з одної сторони, а централами віденьськими з другої.

В горі сказали ми, що політика, яку вело центральне правительство з нами Русинами, почавши від 1848. р., похожа зовсім на політику камариллі віденьської з Хорватами і другими славянськими народами, заселяючими королівство Угорське. Тепер докажемо фактами сю схожість.

Кождому, хто слідив уважно за народним рухом в 1848. р. в Угорщині, буде певно звісно, що рух той почав ся враз з піднесенєм через Мадярів гадки о змадаризованю всіх народностей, входячих в склад корони св. Стефана. Мадяре вбили ся в силу в часах міністрованя Меттерніха. Тоді то в перший раз призволено Мадярам плекати більше, як коли іноді, мадярський язик, думаючи, що через то прямованя Мадярів до політичної самостійности звернуть ся на неввинне поле літературних експериментів. «Man lasse den Ungarn diese unschuldigen Spielereien» мовляв Меттерніх, а тим часом забавочки сї зросли так високо і набули такого значеня і сили, що в 1848. році загрозили вже тенденції центрального правительства, щоби з федеративної в началі Австрії утворити з часом уніформну пімецьку державу по тім закромю, який назначив був ще Йосиф II. В марцо 1848. р. в перший раз дали Мадяре почути центральному правительству силу народного свого скріплення і самовіжи, відновивши ухвалами соймовими потопдані права свої народно-політичні. Віденьський кабінет, приневолений до потвердження сих прав забуреннями в Італії, бачив від разу знищені всі свої пляни централізаторські, однакж мож було предвидіти що жде він лишень на добру нагоду, щоби втрачене за яку-небудь ціну наново позискати. Оттут і починає ся діланє єго закулісове, діланє маюче на цілі за помочю Славян угорських знищити самостійність Угорщини. Славяне мали проте послужити за средство до явної або потайної операції проти Мадярів. До явної операції кабінетови не ставало сил, але до тайної сподівав ся він позискати немадярських поселенців в Угорщині, полохаючи за те в далекій перспективі піддержуване і плеканє славянського елемента.

Без проволоки наступила проте, щоби так назвати, конспірація межі віденьським кабінетом а Славянами угорськими, у котрих антипатії до Мадяризму почасті вже існували, котрі врешті можна було легким способом розбудити, позаяк всі они досить помітно гравітовали поза границі Угорщини, то до княжества румунського, то до історичного царства Душана, або новоскомпонованого королівства ілірійського.

Надїливши ще перед тим головних моторів справи словянської (гр. І. Драсковича і Люд. Гаю) почестями, габінет віденьський став живо форитовати ілірське сторонництво в Банаті і Хорвації, а цілу якцію антагоністичну зложив в руки новоіменованого Бана Хорвації бл. Йосифа Еллячіца. В слід за тим повстали народні собори в Загребі і Карловцю, котрі, обмигнувши конституційні права корони Угорської, всі свої ухвали стали висилати впрост до цісаря. Ми не входимо тут в питанє, чи Славяне угорські, бодай на підставі своїх народних або чоловічих прав, могли добиватись користий для себе на тій дорозі? По нашій гадці могли они вступити і на ту нелегальну позаконституційну дорогу, бо ніколи не боронили ми таких історичних прав, котрі ведуть за собою погибель для других народів. Ходило лишень о сконстатованє факту, що так було, а не інакше, що кабінет

віденський призволив навіть на порушене конституції угорської, щоби дійти до своєї мети.

Йосиф Еллачці розпочав отже акцію політичну проти Мадярів в порозуміню з віденським кабінетом, гесте камариллою. На прапорі єго стояло вивішене мотто: тридцять ілірське королівство. Що акція та розвинула ся широко, що товаришів її кервав бій — за те всі добре знаємо. Звісні нам будуть і поодинокі епізоди борби сеї міжнародної, звісне і те, що сей барон Еллачці майже в однім і тим самім часі був оголошений зрадником конституції угорської і принятий дуже почесно в Інебруку на дворі; тому і не будемо входити в подробности всеї акції, а скажемо коротко, що кабінет віденський сам сотворив питане ілірське, сам піддержував роздор міжнародний межі малярськими і немалярськими поселенцями Угорщини. (Дальше буде).

Д О П И С Ь.

З Самбора і Самбірщини.

Рух виборчий в нашім повіті цілком завів мів. Переведені правибори відобрали і крихітку надії, яке ще мало руске населене Самбірщини. Такого стану не виявила еще доси Самбірщина, тож докладне розсліджене причин розкриє нам не одну тайну, виявить неодну надужите, покаже також неодн болак. В виду сего стану річий рішив комітет виборчий не ставити жадного кандидата, толкуючи, що скоро комісарі виборчі позбавили населене заздальгидь при правиборах вирафінованими штучками права свобідного вибору, годі дальше на разі головою мур пробивати. В сей спосіб руске населене одного повіту позбавлене можности вибору заступника.

В самім Самборі варить ся, кипить. Яко кандидати виступають др. Томашевский директор гімназії, поміщик Попель, заступник посадика міста Самбора др. Штаерман і передміщанин Зімяк. В справі сего вибору відбули ся два передвиборчі збори, підчас котрих інтерпелював др. Стахура, депендент адвокатский, кандидата на посла д-ра Томашевского в справі рускій, аби виявив, як задивляє ся на важніші жаданя Русинів, та яке становище зайв би зглядом них. Др. Томашевский заявив загально, що бажає відносити ся до жадань руских справедливо; вдоволяти їх в міру дійсної потреби, що-до жаданя моділу шкільної Ради красвої був би противний, бож не бажає четвертого поділу Польщі.

П. Попель образив в відповіді своїй на інтерпеліації чувства Русинів і не дивуватись єму, бож він доси грецкого обряду, а забув сарака, яким способом і через кого прийшов в посідане маєточку, тож не відстунив ані на волос від традиції в поступованю подібних єму людей. На жаль, не ставлено інтерпеліації до д-ра Штаермана і Зімяка, тож не мали Русини случайности почути задивлюваня їх на справу нашу. Ставлене дальших інтерпеліацій унеможливлено також др. Стахурі через відобране голосу за висказ, що праса польска в встеклою зайлостню мече ся на Русинів і не перебираючи в средствах юдить своїх читателів проти другої народности, що викликає лишень ненависть і їд.

Вибори у східній Галичині.

На 47 виборчих округів сільської кураї східної Галичини Руский Народний Комітет поставив був, а зглядно затвердив кандидатури в 42 округах. «Русская Рада» оголосила 26 кандидатур згідно з Народним Комітетом, а у 8 навпаки єму. Тож в деяких повітах Народний Комітет «полишив справу кандидатури повітові», а в деяких прийде, мимо консолідації, до отвертої борби між народним, а капанским кандидатом. Центральний польский Комітет поставив кандидатів в 42 повітах східної Галичини. Подасмо тут насамперед кандидатів Руского Народного Комітету, відтак «Русской Ради» (Р. Р.), а вкінці Центрального Комітету (Ц. К.). Число одержаних голосів наведено при дотичнім імені в скобках. Невідомий результат виборів означений знаком питання. Імя вибраного посла означене грубшим друком.

1) Бібрка: Іван Чернявский, секретар суду в Ходорові (41), кандидат Русской Ради: о. Симеон Заяць (15), польского Центрального Комітету: гр. Станислав Мицельский (134). (Голосуючих 201).

2) Богородчани: др. Михайло Коцюба, професор учительської семинарії в Станиславові (22), Русс. Рада: Олекса Барабаш (67), Центр. Ком.: Генрик Потворовский (7). (Гол. 96).

3) Борщів: Йосиф Свядзінський, господар в Борщеві (0), Р. Р. так само, Ц. К.: гр. Мечислав Борковський (118). (Гол. 118).

4) Броди: Народний Комітет: ніхто; самостійний кандидат: п. Олександр Барвіньский (140), Р. Р.: Василь Ничай (61), «Селяньский Комітет» в Бродях: Йосиф Громницький (0), Ц. К.: ніхто. (Гол. 201).

5) Бережани: Тимотей Старух, господар в Слободі (43), Р. Р.: ніхто, Ц. К. Казимир Трачевский (96). (Гол. 139).

6) Бучач: Іван Косарчин, господар в Нагорянки (77), Р. Р. ніхто, Ц. К. Артур Целецкий (145). (Гол. 222).

7) Чешанів: Теодор Підгорецкий, господар і вїйт в Брусні (61), Р. Р. так само, Ц. К. Ян Гноїньский (67). (Гол. 137).

8) Чортків: др. Антін Горбачевский, адвокат в Чорткові (57), Р. Р. так само. Ц. К. Станислав Рудроф (65). (Гол. 123).

9) Доброміль: виборці мали межі собою порозуміти ся, Р. Р. ніхто, Ц. К. Павло Тишковский (132). (Гол. 133).

10) Долина: о. Теодор Богачевский, парох в Лецівці (?), Р. Р. ніхто, на власну руку кандидував Адам Грабовеньский (?) і вїйт Калиній (?), Ц. К. ніхто.

11) Дрогобич: др. Теофіл Окуневский, адвокат в Городенці (?), Р. Р. так само, на власну руку при помочи Ц. К.: Ксенофонт Охримович (?).

12) Городок: о. Николай Струтинський, свьязеник в Калуші (38), Р. Р. так само, Ц. К. бар. Адольф Бруницький (100). (Гол. 138).

13) Городенка: др. Теофіл Окуневский (?) Р. Р. так само, Ц. К. Антін Теодорович (?).

14) Гусятин: Михайло Петрицкий, купець і властитель реальности в Количинцях (?), Р. Р. ніхто, Ц. К. гр. Адам Голуховский (?).

15) Ярослав: Василь Бігус, господар в Висоцку (45), Р. Р. так само, Ц. К. кн. Юрий Чарторийский (134), самостійний кандидат польский Роберт Цева (18). (Гол. 198).

16) Яворів: виборці мали межі собою порозуміти ся Р. Р. ніхто. Ц. К. гр. Ян Шептицкий (143). (Гол. 143).

17) Калуш: Дмитро Дуда, господар в Верхній (0), Р. Р. так само, Ц. К. др. Адольф Вуршт (94), Коритовский (58). (Гол. 155).

18) Камінка: о. Сидір Зельский, парох в Миятині (45), Р. Р. так само, Ц. К. гр. Станислав Бадені (154). (Гол. 199).

19) Коломия: полашено повітові Р. Р.: др. Волод. Дудикевич (0), самостійний руский кандидат, господар і вїйт з Іспаса Павло Лаврук Семенів (0) Ц. К. Роман Пузина (114). Русини здержали ся від голосованя. (Гол. 114).

20) Косів: о. Іван Попель, парох в Довгополи (17), Р. Р. так само, Ц. К. Филип Залеский (131). о. Околовский Мик. (6). (Гол. 154).

21) Львів: др. Кость Левицкий, адвокат у Львові (88), Р. Р. так само, Ц. К. Теофіл Мерунович (121). (Гол. 210).

22) Ліско: Антін Старух, господар в Бережнвиці вижній (?), Р. Р. так само, Ц. К. Людвик Рамульт (?).

23) Мостиска: Михайло Лутчин, господар і дяк в Сокалі (39), Р. Р. так само, Ц. К. гр. Станислав Стадницький (113). (Гол. 163).

24) Надвірна: о. Андрій Сумик, парох в Волосові (8), Р. Р. так само, самостійний кандидат руско-польский кандидат о. Корн. Мандичевский (117). (Гол. 125).

25) Підгайці: др. Дамян Савчак, член віділу краєвого у Львові (56), Р. Р. так само, Ц. К. Едмунд Літинський (100). (Голосуючих 156).

26) Перемишль: Народний Комітет поручив самостійну руску кандидатуру Стефана Новаківського, господаря в Торках (34), Р. Р. ніхто, Ц. К. др. Влад. Чайковский (136). (Гол. 170).

27) Перемишляни: Данило Березяк, господар в Кореличах (57), Р. Р. так само, Ц. К. гр. Роман Потоцкий (91). (Гол. 148).

28) Рава-руска: о. Іван Кипріян, парох в

Немирові, (0) Р. Р.: о. Віктор Мазикевич (100), Ц. К. Влад. Гурка (97). (Гол. 197).

29) Рогатин: др. Андроник Могильницький, адвокат в Рогатині (?), Р. Р. так само, Ц. К. Мик. Торосевич (?).

30) Рудки: Андрій Павлиц, нотар в Рожнітові (50), Р. Р.: Тома Дяків (0), Ц. К. Ст. Баль (72). (Гол. 131).

31) Самбір: Василь Пласкач (21), Р. Р. ніхто, Ц. К. Фел. Созанський (126), Капюк (1). (Гол. 148).

32) Сянок: Андрій Бобак, господар в Боську (?), Р. Р. так само, Ц. К. Вол. Трусколяский (?), сам. канд. польский Григ. Мілян (?).

33) Скалат: Михайло Буката, господар в Глібові (0), Р. Р. так само, Ц. К. гр. Лев Пінинський (одвогосно).

34) Снятин: Іван Сандуляк Лукви, господар в Карлові (38), Р. Р. ніхто, Ц. К. Стефан Мойса (111). (Гол. 149).

35) Сокаль: др. Евген Петрушевич, адвокат в Сокалі (70), Р. Р.: Волод. Літинський (13) Ц. К. Вінк. Країньский (91). (Гол. 174).

36) Станиславів: Йосиф Гурик, господар в Угринові (119), Р. Р. ніхто, самост. канд. Лазар Винничук (46), Ц. К. Меч. Брикчинський (0).

37) Старий Самбір: Петро Літинський, радник суду в Новім Санчі (?), Р. Р. так само, Ц. К. Стан. Агопсович (?).

38) Стрий: др. Евгений Олесницький, адвокат в Стрию (99), Р. Р. так само, Ц. К. гр. Кароль Дідушицкий (70). (Гол. 169).

39) Тернопіль: Стефан Гарматій, господар в Купчинцях (59), Р. Р. ніхто, Ц. К. гр. Юл. Коритовский (119). (Гол. 178).

40) Товмач: справа кандидатури в сїм повіті рішить ся доперва нині на місци. — (?), Р. Р. ніхто, Ц. К. Ян Урбанський (?).

41) Теребовля: Йосиф Ситник, господар в Струсові (22), Р. Р. так само, Ц. К. гр. Юрий Баворовский (119). (Гол. 141).

42) Турка: Михайло Глиджук, радник судовий в Борині (?), Р. Р. так само, Ц. К. Брон. Осуховский (?).

43) Залішки: о. Альойзий Олесницький, парох в Торговиці (0), евентуально Антін Боцюрків, начальник суду в Тлустім (46), Р. Р.: о. Ал. Олесницький, Ц. К. Тад. Ценьский (95). (Гол. 143).

44) Збараж: Дмитро Остапчук, господар в Тарасівці (одвогосно), Р. Р. ніхто, Ц. К. ніхто.

45) Золочів: Кіндрат Захарчук, господар в Ляцкім (?), Р. Р. ніхто, Ц. К. Апол. Яворский (?).

46) Жовква: др. Михайло Король, адвокат в Жовкві (100), Р. Р. так само, Ц. К. Ян Дучинський (67).

47) Жидачів: о. Василь Давидяк, парох в Тухлі (65), Р. Р. так само. Ц. К. Стан. Павликовський (66).

Вибори в західній Галичині.

Ліманова: Голосуючих 154. Антін гр. Водзіцкий (78), Ян Маршалкевич (71), решта розстрілені.

Новий Торг: Голосуючих 139. др. Ян Беднарский (97) др. Андрій Хамец (42).

Ніско: Голосуючих 111. др. Клим Костгайм (82).

Кольбушова: Голосуючих 133. Ян Тишлевич (76), Антін Падух (51), Целестин Менціньский (5), Евг. Рогальний (1).

Мисленіці: Голосуючих 162. Казимір кн. Любомірский (149), Среднявский (12), Кава (1).

Краків: Голосуючих 150. кс. Шпондер (93), Франц Вуйцік (57).

Пільно: Голосуючих 108. Тит Буйновский (74), Краевский (33), Тулецкий (1).

Живець: Голосуючих 178. Войтіх Швед (124), Богущкий (54).

Тарнобжег: Здислав гр. Тарновский (84), Владек (43), Міхалік (1).

Ряшів: Вибраний Шаєр. Ланьцут: Голосуючих (252). Болеслав Жардецкий (152), Камоцкий (100).

Мелец: Голосуючих 154. Франц Кремпа (79) кс. Ад. Копицьний (75).

Ропчиці: Голосувало 150. Екс. Ад. Єнджейович (93), Ант. Бомба (39), Єдинак (27), Сивуля (1).

Березів: Голосуючих 143. Здислав Сквишський (119), Йос. Врона (24).

Вадовиці: Голосуючих 185. Кс. Станислав Стоялковський (152), Стила (20), розстрілених 3.

З Бжеска результат виборів ще не зв'язаний.

З політичного поля.

З Берлина доносять подробиці про прийняття покутничої місії кн. Чуна цесарем Вільгельмом II. Церемонія сего акту був стисло установлений. Кн. Чун віддав Вільгельмові три поклони при вході і три поклони при відході. Цесар Вільгельм сидів підчас сего на престолі і доперва по промові китайського князя встав, щоб відповісти кн. Чунови. Почесна сторожа, уставлена при вході палати не віддавала почеси, коли кн. Чун входив до королівського замку, аж коли виходив звідтам, презентувала перед ним оружжя. На аудієнцію, яка відбулася о 12 год. в полудне, цесар Вільгельм явився в окруженню наслідника престоло, міністрів, генералів і двірських достойників. Кн. Чун вручив цесареві письмо китайського цесаря, виписане на жовтій шовку, де висказано глибокий жаль з причини убиства посла Кетелера і подій минулого року. Надто китайський цесар висказує подяку за придушення боксерського повстання. Письмо кінчить ся висказанем надії, що обурення цесаря Вільгельма уступить давньому приязному настроєвнню та що на будуче відносини обох держав стануть ще стислішими, всестороннішими та благодатнішими, чим дотепер. Кн. Чун в своїй промові висказав рівнож іменем китайського цесаря жаль з причини подій послідного року, особливож з причини насильної смерті Кетелера і запевнив, що китайський цесар не мав нічого спільного з сим рухом, який приніс Китаєви великі нещастя, а Німеччині вирядив прикрість і клопоти. Цесар Вільгельм підіє у відповіді, що радники китайського цесаря і його правительство повинні ясно здавати собі справу з сего, що злагоді і вибачення за їх вину не може їм принести сама покутничка місія, але єдино їх дальше поведене. Коли китайський цесар буде вести своє правління стисло в дусі постанов права народів та обичаїв цивілізованого світа, тоді сповниться ся його надія, що настануть знов тревалі, мирові і приязні відносини межи Німеччиною а Китаєм на пожиток сих обох народів і всеї цивілізації людської. «З тим щирим бажанем — закінчив цесар — витаю вашу цесарську Високість».

Російський міністер внутрішніх справ оголосив обіжню до начальників губерній, в яких панує голод, з порученням, щоб старали ся о поживу для люду і в той спосіб бодай в часті зменшили розміри нещастя. Обіжню відносить ся до губерній: виської, воронежської, екатеринської, казанської, оренбурскої, пермської, самарської, симбірської, таврицької, уфимської і харківської, а тон, в яким він держаний, доказує, що голодове нещастя в Росії є і сего року велике та страшне.

Новинки.

— **Календар.** В п'ятницю: гр.-кат. Евтиха; рим.-кат. Захарія. — В суботу: гр.-кат. Вартоломея, Тита; рим.-кат. Регіна.

— **При зміні місяця** просимо наших ВП. передплатників вирівняти залеглості і відновити передплату, бо інакше будемо приневолені здержати висилку нашої часописи.

— **Письменний іспит зрілости** в висшій школі реальній у Львові розпочне ся дня 9. с. м. а устний іспит дня 16. с. м.

— **Поправчий іспит зрілости** в учительській семінарії в Сокалі розпочне ся дня 17. с. м. о 8. год. рано письменними задачами, а устний іспит відбуде ся дня 18. с. м. Інтересовані мають зголосити ся дня 16. с. м. в канцелярії заведення.

— **З Коломиї.** Заходом товариства «Родина» в Коломиї відбуде ся дня 3. жовтня с. р. вечер з танцями в салі Каси ощадности. Запрошення почне ся розсилати вже на другий тиждень. Хто би не вдержав запрошення, зволить ласкаво зголосити ся до Виділу «Родина в Коломиї» (Народний Дім).

— **Виділ Бурси ім. св. Онуфрія в Ярославі** устроює дня 23 с. м. на дохід той-ж Бурси «вечерок з танцями» у великій салі «Сокола». Ко-

митет найусильніше старає ся, щоб вечерок випав як найвеличавіше. Запрошення висилають ся сими днями.

— **Товариство Руских женщин в Станиславові** устроює на дохід будови свого інституту вечерок з танцями дня 10. с. м. (в втюрник) в комнатах Рускої Бесіди ул. Собіського ч. 28. Виділ упрашає найусильніше Р. Т. Родимців о найчисленнійшу участь. Стрій для пань вечерковий, для муцій балевий. Вступ від особи 2 кор. Початок точно о 8. год. вечером. — *Виділ.*

— **Настоятелем монастиря ОО. Васиялиян,** реформованих, в Добромили на місце о. Михайла Мицельського вістав іменованій о. Петро Банст, ректор хирівського конвікту.

— **Читальня «Просвіти» в Войниліві,** калузького повіта, набула реальності за 1.060 кор. де мають побудувати новий будинок, в яким помістять ся читальня, шпихлір і сала на збори, представлення і т. ин.

— **Лише 60 щасливих** дівчат могло записати ся до львівської учительської семінарії жіночої, бо для більше нема місця. На нічо не придав ся новий будинок семінарії, бо і в нїм тісно так само, як було в старій семінарії. Що року зголошує на I рік львівської семінарії 300—400 кандидаток, але всі крім 60-ох перепадає при іспиті, хотий би були як найліше підготовані, бо — нема для них місця. Як що року так і тепер депутация ходила до намісника гр. Пінїнського з прозьбою, аби отворено філію жіночої семінарії, але намісник відповів, що тепер не можна. — Третина народних шкіл в Галичині не обсаджена учителями, — бо і звідки їх взяти, коли до семінарії не приймають.

— **Посвячене нового будинку шкільного** відбуло ся дня 28. м. м. в Ляхівцях богородчанського повіта. Посвятив тамошний парох-ювілат о. Василь Каміньський в присутности шкільного інспектора п. Новаковського і доохрестного духовенства і учительства.

— **Мученича смерть.** З Хирова доносять одні вчєрашних вечірних часописий: Дня 31. м. м. одного з резервістів 9. п. п., котрий тимчасом перебуває в Хирові, засуджено на кару привязання до стовпа (anbinden) за те, що він зірвав кілька сливок в чужім саді. Воєк був слабовитий і змілів. Однак его привернено до свідомости і знова привязано до стовпа. По хвили воєк дістав вибух крові і аж тоді відвезено его до шпиталю. Ту вибух крові повторив ся і воєк сконав.

— **З Черновець** доносять, що процес проти поштового експедитора Гаєра і товаришів, покінчив ся увільненем Софії Лукашівної а засудом Гаєра і Граматовича: першого покарано 10 місяцями в'язниці з постом що тижня, а другого 4 місяцями звичайної в'язниці. Гаєр прийняв за суд, а Граматович зголосив зажаленє неважності. Коли оголошено вердикт присяглих судій, Гаєр урадований, що увільнено Лукашівну, ставив коло неї і сердечво утиснув її руку, почім обоє довго тихцем розмовляли.

— **З судових кругів** пишуть нам: Dziennik polski donie, що в Угневі виточено дисциплінарне слідство ц. к. судовому ад'юнктові, др. Филипови Евинови за мнимі урядові надужитя. Сему слідству не ворожимо жадних успіхів на некористь др. Евина, бо він зв'язний широким кругам публіки, як чоловік такту, та анту і врозумілості, тож нема жадної обави, щоб і такий судя допустив ся якогось надужитя власти. Вину сего слідства належить приписати радше начальникови суду в Угневі, хоровитому і згризливому, старому соколикові, який часто в зносинах чи то зі сторонами, чи з урядниками суду розминає ся з добрим тоном. З жалем констатуємо, що в посліднім часі, в угнівскім суді веде ся вже друге дисциплінарне слідство против судових урядників.

— **Зміни в управі поліційних бюр у Львові.** Управителем ново утвореного V бюра при львівській дирекції т. зв. бюра кореспонденційного вістав старший комісар Мільський, дотеперішній управитель нашіпортного бюра. По нїм обняв місце старший комісар Кропачек, дотеперішній управитель поліційної експозитури на головнім двірці, а управителем експозитури на двірці є тимчасом конценіст поліції, Сінкевич.

— **Фальшивий банкнот 20-короновий** заквестіоновано вчєра в касі гіпотечного банку у Львові. Фальзифікат був так удатний, що лише вправне око могло его пізнати.

— **«Умислова недуга між учителями».** Під сим заголовком професор Ціммер написав розвідку, в якій звертає увагу, що значне число учительок находить ся в заведєнях для божевільних. Проф. Ціммер на основі анкет і власних дослідів виказав, що на 80 божевільних женщин припадає одна учителька. Автор зазначає, що се є знаменна поява і дає багато до думаня.

— **Фотографованє на далєне віддалєне.** Фотографова Вантір з Гренсон в Англії повело ся довершити епохального винаходу, яким є фотографованє на далєке віддалєне. Недавно переведено проби з новим фотографічним апаратом

і проба вишала знаменито, а фотографі з 210 км. віддалєня були точні і виразні. Апарат Вантіра виглядає як довга рура, але близші подробиці его конструкції незнаю ширшому загалові.

— **Небезпечногo опришка,** що нападав на селян ідучих з міста львівсько-янівським гостинцем, арештувала поліция. Він сказав, що називає ся Франц Недвідек; тимчасом, коли его спроваджено на поліцію, показало ся, що то потований небезпечний злодій, Кароль Немец, котрий в співлізі зі своїми товаришами нападав на людий. За его товаришами слідить жандармерия.

— **Вість про Андреа.** З Лондону доносять: «Central News» з Нового Йорку пише: Два Індияне найшли на північ від Музе Фльонг дві трупи білих людеї і балон. В однім з найдєних пізнано Андреа.

— **Весіле рабінських дітий.** Новий Санч ликував і веселив ся оноді, бо там відбувало ся весіле правучки тамошного рабина Гальберштама з сином вишницкого рабина Нафталя Рабіна. Молодята справді молоді, бо мають по 13 літ, а такі великі ростом, що платять за їзду залізницею пів білету! До міста зїхало ся множество жидів-старовірів (хасидів) з цілої Галичини і виступили у весільнім поході перебрані за драгонів, козаків, ціркових княїв з барабанчиками і дзвіночками. Молодих вело звиш 300 жидівських дітий перебраних як підчас пуріму в перуки з довгого волося. Старші жиди виступили в святочних одежах і шабасівках. Розпочало ся весіле серед танців і співів та потягне ся цілий тиждень. Хасиди наказали ілюмінувати місто, оповіщаючи то при голосі бубнів і дзвінків. З цілого світа прислано молодим в сільні подарунки, а з Нью-Йорку від 25 всіляких товариств жидівських.

— **Конкурси.** Дирекция ц. к. промислової школи у Львові оголосила конкурси на 3 посади асистентів: 1) для рахунків відручних і декоративного малярства; 2) для рисунків відручних і геометричних; 3) для будівляних наук. Річна платня — по 1200 К. Подана можна вносити до 20. с. м. — Президия вишного ц. к. суду краєвого у Львові розписала конкурсе на посаду рахункового асистента; з речинцем до 25. с. м. — Краєвий виділ оголошує конкурсе на доживнену стипендію ім. Семяновських для вдів по народних учителях в квоті 200 К. річно. Першенство мають вдови без емеритури. Речинець до вношеня подань — 31. жовтня с. р. («Газета Львівська» ч. 203).

— **Дрібні вісти.** Др. Богумил Бєньковський, дєнтіст-лікар, повернув з заграниці до Львова. — Проф. др. Антій Глюзінський повернув до Львова. — В Кракові застрілив ся вчєра поручник інженерії, Гуттман. — Найвисшай трибунал відкинув зажалєне неважності «народового жандарма» Антона Кєндзьора, котрого краківський суд засудив на рік тяжкої в'язниці.

— **Через неувагу** складача опушено в вчєрашнім числі на 3. стор. в 3. спальті заголовок «Гумористичний кутик» над «Клюбом гайдамаків».

Посмертна оповістка.

Андрій Каміньський, слухач III року будови машин на львівській політехніці, члєн Товариства «Основа», помер дня 3. вересня у Львові. Похорони відбули ся в четвер, дня 5. с. м. з Інституту анатомії патологічної при улиці Пенарській. В. с. п.!

Наука, штука, література.

«Sonntagsblatt» der New Yorker Volkzeitung ч. 32, з 11. серпня с. р. помістила знов в перекладі одно оповіданє нашого молодого писателя В. Стефаніка під заголовком «Eine Neuigkeit» (Новина). Се вже четверте оповіданє В. Стефаніка, яке умістила згадана часопись.

Телеграми.

Відєнь, 5. вересня. Вчєра о год. 1/2 в полудне прийняв цесар на аудієнції новоіменованого мєксиканського посла і відобрав від него достовірнюючі пєсьма.

Оломунець, 5. вересня. Тутешний дєвник «Pozor» доносить, що небавом наступить реорганізация державних залізниць в сім напрямі, що утворять три генєральні дирекції у Відни, Празі і Львові.

Будапєшт, 5. вересня. Вчєра радив угорський сойм над цєсарським пєсьмом, устанавляючим розділ квоти. По промовах пп. Ратая і Бусата против сего розділу, заняв слово президент міністрів Сєль і виказав, що королівське

розпоряджене наступило на зовсім легальній дорозі, після чого палата праняла до відомости цїсарське рішенє в квотовій справі 112 голосами против 35.

Фреденсборг, 5. вересня. В суботу приїде сюда російський наслідник престоло на кораблі «Цариця». Міністер заграничних справ гр. Лямбедорф прибуде сюди в неділю. Після стрічи з цїсарем Вільгельмом, відїде царська пара до Кільові, а звідтам на яхті «Стандарт» до Франції. В повороті з Франції надїють ся тут другої візити царської пари.

Берлін, 5. вересня. Тутешні дневники доносять, що султан просив царя за інтервенцію у француско-турецкій задириці. Цар на сю прозьбу не дав еще відповіди, бо передше хоче розвідати ся, чи француске правительство охотно пристане на таку інтервенцію.

Льондон, 5. вересня. Daily Mail доносить з Капштату, що Девет видав прокламацію, що по 15. с. м. всі англійські полонники стануть розстріляні.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна.

Програма від 1. до 16. вересня 1901.

При співучасті військової музики 80. п. п.

- 1) **Lirico**, італійський квартет.
- 2) **Müller-Lippart**, музикальний акт трансформаційний.
- 3) **Black-Doblado**, зі своїми 6 кізлами.
- 4) **Bajerri**, представитель композиторів при фортеп'яні.
- 5) **Minos-Styx**, новочасний Мефісто.
- 6) **Орхестра і реклямограф**.
- 7) **Elly de Bianca**, субретка.
- 8) **Ell & Luy**, парискі тансери акробатичні.
- 9) **Sander Kliné**, черевобесідник.
- 10) **Leopold & Falceni**, дуетисти.
- 11) **Американський біоскоп**, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєнє. В неділю і сьвята два представлєнє. Що пятницї **High Life** представлєнє. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

яко гарна прикраса комнат і Верещагіна, Шевченко в домовині і Сластьона, Шевченкова могила.

Картини:

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

Лекційна комісія

студентів філософїчного видїлу львівського університету, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовского, поручає здібних інструкторів і домових учителїв. — Устні зголошеня приймають члєни комісії щоденно (навіть в неділі і сьвята) на університетї (1 п. Сала VIII) межі 12 1. год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософїчного видїлу, Львів, Університет.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечєнь

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

єдиноє руске товариство асекураційне, обезпечає будівки і всі предмети довжимі против огневих шкід.

«Дністер» припоручила Прєссьвящ. Ординарияти Всєч. Духовєнству і вірним всіх трєх Вєархій

Фонди гаранційні «Дністра» в днєм 31 грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор	11 сот	разом 620.406 кор. 65 сот
Резерва премій	171.942	—	
Резерва спеціальна	6.000	—	
Фонд емеритальний	30.924	54	

Тарифи «Дністра» умірновані. Надвизка річна розділяє ся між члєнєв в формі зворотів. За рік 1900 дістають члєни 8% звороту в премії

«Дністер» виплатив до 31 грудня 1900. відшкодованє 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безплатно в присутності Делегата і 2 члєнєв

Полїти «Дністра» приймають при позичках гіпотєчних Банк краввий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Доляні, Снятині, Городені, Терєбовлї, Залїцках, Городку і Богородчанах

НА ЖИТЄ треба обезпечити ся тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезпечєнь в Кракові; в таких обезпечєнь через «Дністер» їде часть провїзії на рускі публичні добродійні цілі; полїси і квїти видає Краківське Товариство рускі

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо сєлян господарїв в окрєстностях, де ще нема блявєно агенцій «Дністра» Агєнти заробили вже 274.964 кор. провїзії

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові

Сєляне! убїгайте ся тільки о агенції «Дністра»

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На житє обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папєри

вишлачує без потрученя провїзії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотєчного.

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годинї				відходить о годинї			
6-10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6-25	до Станиславова, Підвисокого, Потупор				
6-20	з Чернівців (Іцкан, Галац), Гусятина	1-55	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний				
6-46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.	2-08	6-43 до Янова від 1. мая до 15. вересня в нед. і сьв.				
7-45	з Янова	6-35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава				
7-40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8-30	8-40 до Кракова (Відня, Варшави), Берлина				
8-00	на дв. головний	2-55	9-00 до Сколього, до Лавочного (1. янв. до 15. вер)				
8-10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	9-15	до Янова				
8-15	з Сокала, Рави рускої	9-25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз				
1-35	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	9-42	до Янова від 1. мая до 15. вересня в нед. і сьв.				
11-45	з Рязьова, Любачова, Самбора	10-20	до Сокала, Белєця, Рави рускої і Любачова				
11-55	зі Станиславова (Кєресмеє, Потупор)	10-25	до Чернівців				
12-55	з Янова	1-25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в нед. і сьв.				
1-10	зі Сколього, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	2-15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в нед. і сьв.				
3-14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	3-05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.				
4-40	зі Самбора, Борислава, Стрия	3-15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.				
2-20	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.	3-26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.				
2-35	5-35 з Кракова на дв. голов.	3-30	до Рязьова, Хирова, Любачова				
5-50	з Кракова						
1-45	5-40 з Чернівців, Іцкан						
6-00	з Сокала, Белєця і Любачова						
Ніч				Ніч			
7-36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	12-45	6-10 до Станиславова				
8-50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.	6-20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)				
9-41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно	6-30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно				
9-20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	6-35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова				
8-40	9-50 з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова	7-10	до Тернополя, Бродів дв. ль. головний				
2-31	9-40 з Чернівців, Букарешту	7-32	до Янова від 1. мая до 15. вересня в нед. і сьв.				
12-15	10-20 з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	7-25	до Сокала і Рави рускої				
	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.	7-52	до Брухович (18. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)				
	на дв. голов.	9-30	до Янова від 1. мая до 15. вересня				
	з Підволочиск Копичинєць на дв. Підзамче	10-30	до Чернівців і Іцкан				
	на дворєць головний	11-00	до Кракова, Відня, Варшави				
		11-10	до Підволочиск, Бродів дв. головний				
		11-32	до Янова від 1. мая до 15. вересня в нед. і сьв.				
		4-15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора				
		4-45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.				

ЗАМІТКА: Пєра нічна числїть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різницї ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті видають білєти Ізди: Звичайні білєти агенція тасовсїей Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсманна ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білєти звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади Ізди і т. п. бюро інформаційне ц. к. зєлєниць держав них (ул. Красєвких ч. 5. в подвірю, сходи П, двері ч. 52.) в урядових годинах (8—3 а в сьвята 9—12).

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотєчного

2 купує і продає

всякі

папєри цінні

і МОНЕТИ

по найдешевнім курсї денним не числячи ніякої провїзії.